

ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ် လေ့လာခြင်း

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ

မေ့နာမလိ

နိဒါန်း

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသည် အာဖရိကတိုက်၏ တောင်ဘက်စွန်းတွင်တည်ရှိသော နိုင်ငံဖြစ်ပြီး လူဦးရေ ၅၉ သန်းကျော်နေထိုင်ကာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ၂၃ နိုင်ငံမြောက်လူဦးရေအထူထပ်ဆုံးသောနိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ ဧရိယာစတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၄၇၁၄၄၅ ကျယ်ဝန်းပြီး မြို့တော် သုံးခုရှိကာ Pretoria (အုပ်ချုပ်ရေးမြို့တော်)၊ Bloemfontein (တရားစီရင်ရေးမြို့တော်) နှင့် Cape Town (ဥပဒေပြုရေးမြို့တော်) တို့ ဖြစ်ကြပါသည်။ တောင်ဘက်တွင် တောင်အတ္တလန်တိတ်နှင့် အိန္ဒိယ သမုဒ္ဒရာတစ်လျှောက် ကမ်းရိုးတန်းအရှည် ၂၇၉၈ ကီလိုမီတာထိစပ်လျက်ရှိပြီး မြောက်ဘက်တွင် နမီးဘီးယား၊ ဘော့စဝါနာ၊ ဇင်ဘာဘွေနိုင်ငံ တို့နှင့်လည်းကောင်း၊ အရှေ့နှင့် အရှေ့မြောက်ဘက်တွင် မိုဇမ်ဘစ်နိုင်ငံ၊ အက်စ်ဝါတီနီ (ယခင်ဆွာဇီလန်နိုင်ငံ) တို့နှင့်လည်းကောင်း နယ်နိမိတ်ထိစပ်လျက်ရှိပါသည်။ နိုင်ငံ၏အရှေ့ဘက်နယ်နိမိတ်အတွင်းတွင် လီဆိုဒိုနိုင်ငံ ရှိပါသည်။

ပထမဆုံးသော လူမည်းသမ္မတ

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသည် နှစ်ပေါင်းများစွာကိုလိုနီဘဝဖြင့်နေခဲ့ရသော နိုင်ငံတစ်ခုဖြစ်ပြီး တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများစွာ နေထိုင်လျက်ရှိရာ မတူညီသော ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်မှု ဘာသာနှင့် ဘာသာစကားများမှာလည်း လွန်စွာကွဲပြားပါသည်။ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ အသိအမှတ်ပြုထားသော တရားဝင်ဘာသာစကား ၁၁ မျိုးရှိပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် စတုတ္ထမြောက် ဘာသာစကားအများဆုံး နိုင်ငံဖြစ်ပါသည်။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသည် အာဖရိကတိုက်ရှိနိုင်ငံများအနက် စစ်တပ်အာဏာ သိမ်းမှုဖြစ်ပွားမှုမရှိသည့် နိုင်ငံအနည်းငယ်အနက် တစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲများအား ပုံမှန်ကျင်းပခဲ့သည်မှာ ရာစုနှစ်တစ်ခုကျော်ခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း လူများစုဖြစ်သော လူမည်းတောင်အာဖရိကလူမျိုးများမှာ ၁၉၉၄ ခုနှစ်အထိ မဲပေးခွင့်မရှိခဲ့ပေ။ ၁၉၉၄ ခုနှစ် မေလ ၁၀ ရက်နေ့တွင် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏သမ္မတအဖြစ် ကျမ်းသစ္စာကျိန်ဆိုသည့် ပထမဆုံးသော လူမည်းသမ္မတ နယ်လ်ဆင်ဂိုရီဟာလာ မင်ဒဲလား မတိုင်ခင်အချိန်အထိ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၏ နိုင်ငံရေးကို လူဖြူများကသာ လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ထားခဲ့သည်။

၂၀ ရာစုအတွင်းတွင် တောင်အာဖရိက၌ အများစုဖြစ်သော လူမည်းများသည် လွှမ်းမိုးချုပ်ကိုင်ထားသော လူနည်းစုလူဖြူများထံမှ အခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုလာခဲ့ကြသည်။ ၁၉၄၈ ခုနှစ်တွင် National Party က လူမျိုးရေးခွဲခြားထားသော နိုင်ငံရေးစနစ်ကို ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပြီးနောက် အာဖရိကအမျိုးသားကွန်ဂရက်နှင့် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုကို ဆန့်ကျင်သည့်တက်ကြွလှုပ်ရှားသူများက နိုင်ငံတွင်းနှင့်

မက်ထရိုကောင်စီမဲဆန္ဒရှင်များ	<ul style="list-style-type: none"> •မက်ထရိုကောင်စီအတွက် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ဆန္ဒမဲတစ်မဲ •ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအတွက် တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်မှုဖြင့် ဆန္ဒမဲတစ်မဲ
ဒေသန္တရကောင်စီမဲဆန္ဒရှင်များ	<ul style="list-style-type: none"> •ဒေသန္တရကောင်စီအတွက် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် ဖြင့် ဆန္ဒမဲတစ်မဲ •ကိုယ်စားလှယ်လောင်းအတွက် တိုက်ရိုက်ရွေးချယ်မှုဖြင့် ဆန္ဒမဲတစ်မဲ •ခရိုင်ကောင်စီအတွက် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ဆန္ဒမဲတစ်မဲ
ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲရေး	<ul style="list-style-type: none"> •ခရိုင်ကောင်စီတွင် ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲရေးအတွက် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ဆန္ဒမဲတစ်မဲ
ဧရိယာမဲဆန္ဒရှင်များ	<ul style="list-style-type: none"> •ခရိုင်ကောင်စီအတွက် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ဆန္ဒမဲတစ်မဲ

နိုင်ငံပြင်ပတွင် ဆန့်ကျင်လှုပ်ရှားမှုများကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၁၉၈၀ ပြည့်နှစ်ကာလများ အတွင်းတွင် လူမျိုးရေးခွဲခြားမှုကို ရုပ်သိမ်းသောဥပဒေများ စတင်ထွက်ပေါ်လာခဲ့သည်။ ၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် လူမျိုးပေါင်းစုံ၊ ဘာသာစကား ပေါင်းစုံပါဝင်သည့် လွှတ်တော်ကို ခေါ်ယူနိုင်ခဲ့သည်။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံအား “သက်တန့်နိုင်ငံ” ဟု ခေါ်လေ့ရှိပြီး နိုင်ငံ၏ မတူကွဲပြားသောအချက်များကြောင့် ဖြစ်ပြီး အထူးသဖြင့် လူမျိုးရေးခွဲခြားသောနိုင်ငံရေးစနစ်ကို ဆန့်ကျင်မှုကြောင့်လည်း ဖြစ်ပါသည်။

ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် အများဆုံးရှိ

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသည် ဖွံ့ဖြိုးဆဲနိုင်ငံတစ်နိုင်ငံဖြစ်ပြီး အာဖရိကတိုက်တွင် UNESCO ၏ ကမ္ဘာ့ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ် အများဆုံးရှိရာ နိုင်ငံလည်းဖြစ်ပါသည်။ အာဖရိကတိုက်တွင် ဒုတိယစီးပွားရေးအကြီးဆုံးနိုင်ငံဖြစ်ပြီး ကမ္ဘာပေါ်တွင် ၃၃ နိုင်ငံမြောက်ဖြစ်ကာ စက်မှုနိုင်ငံအဖြစ်လည်း ကမ္ဘာ့ဘဏ်က သတ်မှတ်ထားသည်။ သို့သော်လည်း ဆင်းရဲမွဲတေမှု၊ မညီမျှမှုနှင့် ပြစ်မှုကျူးလွန်မှုများမှာ မြင့်မားနေဆဲဖြစ်ကာ နိုင်ငံလူဦးရေ၏ ၄ ပုံ ၁ ပုံမှာ အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်လျက်ရှိပြီး တစ်နေ့ဝင်ငွေ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ ဒသမ ၂၅ အောက်သာရှိသည်။ ထို့အပြင် နိုင်ငံ၏ ကျောက်မီးသွေး ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းကြောင့် ဖန်လုံအိမ်အာနိသင်ထုတ်လုပ်မှုမှာ ကမ္ဘာပေါ်တွင် ၁၄ နိုင်ငံမြောက်ဖြစ်ပြီး ရာသီဥတုဆိုးရွားစွာ ပြောင်းလဲမှုကိုလည်း ဖြစ်ပေါ်စေလျက်ရှိပါသည်။

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၌ ပြည်နယ်များ (State) အဖြစ်ပိုင်းခြား သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိဘဲ စီရင်စု (Province) ကိုးစုရှိပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးတွင် သမ္မတစနစ်ကိုကျင့်သုံးပြီး သမ္မတအား အမျိုးသားလွှတ်တော် (National Assembly) မှ ရွေးချယ်ပေး

သည်။ သမ္မတမှ ၎င်း၏ အစိုးရအဖွဲ့ကို ခန့်အပ်ပြီး သမ္မတနှင့်အစိုးရအဖွဲ့က လွှတ်တော်ကို တာဝန်ခံရသော စနစ်ဖြစ်သည်။ စီရင်စုဝန်ကြီးချုပ်များကို သက်ဆိုင်ရာစီရင်စုလွှတ်တော်မှ ရွေးချယ်ခန့်အပ်ပါသည်။ ဝန်ကြီးချုပ်သည် စီရင်စု အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၏ အကြီးအကဲဖြစ်ပြီး စီရင်စုအလုပ်အမှုဆောင်ကောင်စီကို ခန့်အပ်နိုင်သည်။ အလုပ်အမှုဆောင်ကောင်စီသည် စီရင်စုအစိုးရအဖွဲ့အဖြစ် လုပ်ငန်းများကို တာဝန်ယူဆောင်ရွက်သည်။ ဒေသန္တရအစိုးရအဖွဲ့များကိုထားရှိပြီး မြူနီစီပယ်ရွေးကောက်ပွဲများကို ငါးနှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပသည်။

တရားစီရင်ရေးစနစ်တွင် ရာဇဝတ်မှုဆိုင်ရာ တရားရုံးများ၊ တရားရုံးချုပ်၊ အယူခံတရားလွှတ်တော်နှင့် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ တရားရုံးတို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပါသည်။ တရားသူကြီးများကို သမ္မတမှ တရားရေးဆိုင်ရာကော်မရှင်၏ အကြံပြုချက်ဖြင့် ခန့်အပ်နိုင်သည်။

တောင်အာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ၏ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ကာကွယ်ရေး၊ ရဲတပ်ဖွဲ့နှင့် သတင်းထောက်လှမ်းရေးတပ်ဖွဲ့များကို အရပ်ဘက်အစိုးရ၏ ထိန်းချုပ်မှုအောက်တွင် ထားရှိသည်။ သမ္မတသည် နိုင်ငံတော်၏ စစ်သေနာပတိချုပ်ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကာကွယ်ရေးလုပ်ငန်းနှင့် ပတ်သက်သော ဆောင်ရွက်မှုများကို လွှတ်တော်သို့ ပုံမှန်အစီရင်ခံ တင်ပြရသည်။ ရဲတပ်ဖွဲ့သည် နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ လက်အောက်တွင်ရှိသော်လည်း တချို့သော လုပ်ပိုင်ခွင့်အာဏာများကို စီရင်စုအစိုးရအား လုပ်ပိုင်ခွင့်ပေးထားသည်ကို တွေ့ရသည်။

ရွေးကောက်ပွဲအမျိုးအစားများနှင့် ရွေးကောက်ပွဲစနစ်များ

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ (National Assembly Election)၊ အမျိုးသားစီရင်စုကောင်စီလွှတ်တော် (National Council of Provinces - NCOP) နှင့် စီရင်စုရွေးကောက်ပွဲများ (Provincial Legislatures Elections)၊ မြူနီစီပယ်ကောင်စီရွေးကောက်ပွဲများ (Municipal Council Elections) ကို ကျင်းပသည်။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် အမတ်နေရာ ၄၀၀ ရှိပြီး အမျိုးသားစီရင်စုကောင်စီလွှတ်တော်တွင် အမတ်နေရာ ၉၀ ရှိသဖြင့် စုစုပေါင်း ၄၉၀ နေရာဖြစ်သည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် စီရင်စုလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများကို ငါးနှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပပြီး

မြူနီစီပယ်ရွေးကောက်ပွဲများကို နှစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပသည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စီရင်စုရွေးကောက်ပွဲများတွင် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ် (Party List Proportional Representation) ကိုအသုံးပြုပြီး မဲဆန္ဒရှင်များက ပါတီများကိုမဲပေးကာ ပါတီများက ၎င်းတို့ရရှိသည့် မဲအရေအတွက် အချိုးအစားအလိုက် လွှတ်တော်အတွင်းတွင် အမတ်နေရာများရရှိသည်။ မြူနီစီပယ်ရွေးကောက်ပွဲများတွင် ပါတီများကို မဲပေးရသည့် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်နှင့်အတူ ရပ်ကွက်များက တစ်သီးပုဂ္ဂလကောင်စီ အဖွဲ့ဝင်များကို တိုက်ရိုက်မဲပေးရွေးချယ်သည့် ရောနှောစနစ် (Ward System and PR system- Mixed) ကို အသုံးပြုသည်။ ရပ်ကွက် ၃၉၀၀ ရှိရာ မဲဆန္ဒရှင်များသည် ဒေသန္တရကောင်စီတွင် ရပ်ကွက်အလိုက် ၎င်းတို့အား ကိုယ်စားပြုသည့် ကိုယ်စားလှယ်တစ်ဦးစီကို ရွေးချယ်မဲပေးသကဲ့သို့ ၎င်းတို့အား ကိုယ်စားပြုမည့် ပါတီကိုလည်း မဲပေးရသည်။

ရွေးကောက်ပွဲများအားလုံးကို တောင်အာဖရိကရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်က ကြီးကြပ်ကျင်းပပေးရပြီး ကော်မရှင်သည် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားသော လွှတ်လုပ်ပြီး အမှီအခိုကင်းသည့် အဖွဲ့အစည်း ဖြစ်သည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် စီရင်စုရွေးကောက်ပွဲများအား ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ စတင်ပြီး ငါးနှစ်တစ်ကြိမ် တစ်ပြိုင်နက်တည်း ကျင်းပသော်လည်း မတူညီသော မဲလက်မှတ်များဖြင့် သီးခြားမဲပေးရသည်။ ပြည်ထောင်စုအစိုးရသည် တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် ဥပဒေများနှင့် မူဝါဒများကို ရေးဆွဲချမှတ်ပေးပြီး ယင်းတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဆောင်သည့် လွှတ်တော်နှင့် နိုင်ငံတော်သမ္မတ၊ ဝန်ကြီးများ ဦးဆောင်သည့် ပြည်ထောင်စုအစိုးရပါရှိသည်။ စီရင်စုအစိုးရများက သက်ဆိုင်ရာ စီရင်စုနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် ဥပဒေများနှင့် မူဝါဒများကိုသာ ရေးဆွဲချမှတ်ပေးပြီး ယင်းတွင် လွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌ ဦးဆောင်သည့် လွှတ်တော်နှင့် ဝန်ကြီးချုပ်၊ အုပ်ချုပ်ရေးကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များပါရှိသည့် စီရင်စုအစိုးရအဖွဲ့တို့ပါရှိသည်။

လွတ်လပ်တရားမျှတသော ရွေးကောက်ပွဲများ ကျင်းပရန် လွတ်လပ်သောရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်က ဆောင်ရွက်ရပြီး မှတ်ပုံတင်ထားသော နိုင်ငံရေးပါတီများမှ ကိုယ်စားလှယ်များဖြင့် ပါတီဆက်ဆံပြန်ကြားရေးကော်မတီ (Party Liaison Committee) တစ်ရပ်ကို ဖွဲ့စည်းကာ ကော်မရှင်အား အကြံပြုခြင်း၊ ကော်မရှင်ထံမှ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲမတိုင်မီတွင် နိုင်ငံရေးပါတီများသည် လွှတ်တော်တစ်ခုချင်းစီအလိုက် ဝင်ရောက်ယှဉ်ပြိုင်မည့် ၎င်းတို့ပါတီကိုယ်စားလှယ်လောင်းများ အမည်စာရင်းကို ပြုစုရသည်။

အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ (National Assembly Election)

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် အမတ်နေရာ ၄၀၀ ရှိပြီး အချိုးကျ ကိုယ်စားပြုစနစ် (Party List Proportional Representation) ကို ကျင့်သုံးသည့်အတွက် စုစုပေါင်းဆန္ဒမဲ၏ ၀ ဒသမ ၂၅ ရာခိုင်နှုန်းရလျှင် နေရာတစ်နေရာရရှိမည် ဖြစ်ပါသည်။ လွှတ်တော် သက်တမ်းမှာ ငါးနှစ်ဖြစ်သည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲတွင် အသက် ၁၈ နှစ်နှင့်အထက် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ သားများ မဲပေးခွင့်ရှိပြီး ၂၀၁၄ ခုနှစ်မှစတင်ကာ နိုင်ငံပြင်ပရောက် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသားများလည်း မဲပေးခွင့်ရရှိလာခဲ့သည်။

○ **အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများနှင့် စီရင်စုလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများကို ငါးနှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပပြီး မြူနီစီပယ်ရွေးကောက်ပွဲများကို နှစ်နှစ်တစ်ကြိမ် ကျင်းပသည်။ အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲနှင့် စီရင်စုရွေးကောက်ပွဲများတွင် အချိုးကျ ကိုယ်စားပြုစနစ် (Party List Proportional Representation) ကိုအသုံးပြုပြီး မဲဆန္ဒရှင်များက ပါတီများကိုမဲပေးကာ ပါတီများက ၎င်းတို့ရရှိသည့် မဲအရေအတွက် အချိုးအစားအလိုက် လွှတ်တော်အတွင်းတွင် အမတ်နေရာများရရှိ**

စာမျက်နှာ ၂၀ မှ

အမျိုးသားလွှတ်တော်နေရာ ၄၀၀ အနက် နေရာ ၂၀၀ အား ပါတီများ၏တစ်နိုင်ငံလုံးအဆင့် တင်သွင်းသော အမည်စာရင်းမှ ရွေးချယ်ပြီး ကျန်နေရာ ၂၀၀ အား စီရင်စုကိုးရပ်စုစီရင်စုစာရင်း စီအတွက် ပါတီများက တင်သွင်းသောအမည်စာရင်း မှ ရွေးကောက်တင်မြောက်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲ အပြီး ရလဒ်များ ထွက်ပေါ်ကြေညာပြီးသည့်အချိန် တွင် ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်သည် ပါတီစာရင်း တစ်ခုစီမှ မည်သည့်လွှတ်တော်များတွင် နေရာမည် မျှရရှိသည်ကို စိစစ်တွက်ချက်ကြေညာသည်။ ရွေးကောက်ပွဲပြီးနောက်တွင် တောင်အာဖရိက သမ္မတအား အမျိုးသားလွှတ်တော်က ရွေးကောက် တင်မြောက်သည်။

အမျိုးသားစီရင်စုကောင်စီလွှတ်တော် (National Council of Provinces - NCOP) နှင့် စီရင်စု ကောင်စီလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများ

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် KwaZulu-Natal၊ Western Cape၊ Eastern Cape၊ Free State၊ Gauteng၊ Northern Cape၊ Limpopo၊ North West၊ Mpumalanga နှင့် Pretoria ဟူ၍ စီရင်စု ကိုးခုရှိသည်။ စီရင်စုလွှတ်တော်တစ်ရပ်လျှင် ယင်း စီရင်စုအတွင်း နေထိုင်သည့် လူဦးရေအလိုက် ကိုယ်စားလှယ်နေရာ ၃၀ မှ ၈၀ အကြားတွင် ရှိသည်။ စီရင်စုလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲနှင့် မြို့နယ် စီမံကိန်းကောင်စီ ရွေးကောက်ပွဲများတွင် မူသက်ဆိုင် ရာ စီရင်စု သို့မဟုတ် မြို့နယ်အတွင်းတွင် နေထိုင်သူသာ မဲပေးခွင့်ရှိသည်။ အမျိုးသားစီရင်စု ကောင်စီလွှတ်တော်နေရာ ၉၀ အတွက် သက်ဆိုင်ရာ စီရင်စုလွှတ်တော် တစ်ခုစီလျှင် ကိုယ်စားလှယ် ၁၀ ဦးစီရွေးချယ်သည်။ သက်တမ်းမှာ ငါးနှစ် ဖြစ်သည်။ သက်ဆိုင်ရာစီရင်စုအလိုက် ဝန်ကြီးချုပ်များအား စီရင်စုလွှတ်တော်များက ရွေးချယ်တင်မြောက် သည်။

ဒေသန္တရရွေးကောက်ပွဲများ (မြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲများ)

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် မြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲ သုံးမျိုးရှိပြီး ၎င်းတို့အတွက် အသုံးပြု သော ရွေးကောက်ပွဲစနစ်များမှာ တစ်ခုနှင့်တစ်ခု အနည်းငယ်ကွဲပြားသည်။ မြို့နယ် ရွေးကောက် ပွဲများကို ငါးနှစ်တစ်ကြိမ်ကျင်းပသည်။ အကယ်၍ ရပ်ကွက်အဆင့်တွင် တိုက်ရိုက်ရွေးကောက် တင်မြောက်ထားသော မြို့နယ်ရွေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင် သေဆုံးခြင်း၊ နုတ်ထွက်ခြင်းနှင့် ထုတ်ပယ်ခြင်း စသည့်အကြောင်းတစ်မျိုးမျိုးကြောင့် နေရာ လစ်လပ်သွားခဲ့ပါက အဆိုပါနေရာအတွက် ကြားဖြတ် ရွေးကောက်ပွဲကို လစ်လပ်ပြီး ရက်ပေါင်း ၉၀ အတွင်းတွင် ကျင်းပကာ ပြန်လည်ရွေးချယ်ပေး ရသည်။ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ကျင်းပသည့် ပထမဆုံး အကြိမ် မြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲများကို ၁၉၉၅ ခုနှစ်နှင့် ၁၉၉၆ ခုနှစ်များတွင် ကျင်းပခဲ့ပြီး ရွေးကော်မရှင်မရှင် (IEC) က ကြီးကြပ် ဆောင်ရွက်သည့် ပထမဆုံးအကြိမ် မြို့နယ် ရွေးကောက်ပွဲများကို ၂၀၀၀ ပြည့်နှစ်တွင် ကျင်းပ ခဲ့သည်။

မက်ထရိုပိုလီတန်မြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲများ (အုပ်စု - ဂ)

မက်ထရိုပိုလီတန်မြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲများသည် တောင် အာဖရိကနိုင်ငံရှိ Johannesburg၊ Cape Town၊ Ethekweni (Durban)၊ Tshwane (Pretoria)၊ Nelson Mandela (Port Elizabeth) နှင့် Ekhyrului (East Rand) စသည့် မြို့ကြီး ခြောက်မြို့တွင် ရှိသည်။ မြို့နယ်တစ်ခုလျှင် မဲဆန္ဒရှင် ၅၀၀၀၀ ကျော်ရှိပြီး မြို့နယ်ရွေးကော်မရှင် ရပ်ကွက်များ ဖွဲ့စည်းတည်ရှိသည်။ ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်တစ်ဝက်အား အချိုးကျ ကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ရွေးချယ်ပြီး

မဲဆန္ဒရှင်များက ပါတီများကို ရွေးချယ်ပေးရသည်။ ကျန်တစ်ဝက်အား ရပ်ကွက်ကောင်စီဝင်များအဖြစ် ရပ်ကွက်အတွင်းတွင် နေထိုင်သူများက မဲပေး ရွေးချယ်သည်။

ဒေသန္တရမြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲများ (အုပ်စု - ခ)

မက်ထရိုပိုလီတန်မြို့နယ်ရွေးကော်မရှင်များ ကျန်ဒေသများအား ဒေသန္တရမြို့နယ်ရွေးကော်မရှင် ပိုင်းခြားသတ်မှတ်ထားသည်။ ဒေသန္တရမြို့နယ် စုစုပေါင်း ၂၃၁ ခုရှိပြီး မြို့နယ်ရွေးကော်မရှင်စီအား ရပ်ကွက်များအဖြစ် ပိုင်းခြားဖွဲ့စည်းထားသည်။ ယင်းမြို့နယ်ရွေးကော်မရှင် မဲဆန္ဒရှင်များသည် ခရိုင် ကောင်စီများအတွက်လည်း မဲပေးကြရသည်။ ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်တစ်ဝက်အား အချိုးကျ ကိုယ်စား ပြုစနစ်ဖြင့်ရွေးချယ်ပြီး မဲဆန္ဒရှင်များက ပါတီများကို ရွေးချယ်ပေးရသည်။ ကျန်တစ်ဝက်အား ရပ်ကွက် ကောင်စီဝင်များအဖြစ် ရပ်ကွက်အတွင်းတွင် နေထိုင်သူများက မဲပေးရွေးချယ်ကြသည်။ လူဦးရေ ကျားသောနေရာများတွင် နေထိုင်သူများသည် ဒေသန္တရ မြို့နယ်ရွေးကော်မရှင်အတွင်း ပါဝင်ခြင်းမရှိဘဲ ၎င်းတို့နေထိုင်ရာနေရာများအား ခရိုင်စီမံခန့်ခွဲသည့် ဧရိယာ (District Management Areas-DMA) များ အဖြစ် ခရိုင်မြို့နယ်ရွေးကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များက ရွေးချယ်သည်။

ခရိုင်မြို့နယ်ရွေးကောက်ပွဲများ (အုပ်စု - ဂ)

ခရိုင်မြို့နယ်ရွေးကော်မရှင်များအား ခရိုင်တစ်ခုအတွင်းရှိ ဒေသန္တရမြို့နယ်ရွေးကော်မရှင် ဖွဲ့စည်းထားခြင်း ဖြစ်သည်။ ခရိုင်ကောင်စီတစ်ခုလျှင် ဒေသန္တရမြို့နယ် လေးခုမှ ခြောက်ခုအကြားဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် စုစုပေါင်း ခရိုင်မြို့နယ် ၄၇ ခုရှိသည်။ ခရိုင်မြို့နယ် ကောင်စီများတွင် ကောင်စီဝင်များအား အောက်ပါအတိုင်း နှစ်မျိုးခွဲ ခြားရွေးချယ်သည်-

- ရွေးကော်မရှင် ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များ။ ၎င်းတို့အား ခရိုင်ကောင်စီအတွက် အချိုး ကျ ကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ယင်းနေရာတွင် နေထိုင်သူ မဲဆန္ဒရှင်များက မဲပေး ရွေးချယ်ပြီး ခရိုင်ကောင်စီအဖွဲ့ဝင် စုစု ပေါင်း၏ ၄၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။
  - ဒေသန္တရမြို့နယ် ကိုယ်စားပြုကောင်စီ အဖွဲ့ဝင်များ။ ၎င်းတို့သည် ဒေသန္တရ ကောင်စီအဖွဲ့ဝင်များဖြစ်ပြီး ခရိုင် ကောင်စီတွင် ကိုယ်စားပြု ပါဝင်နိုင်ရန် ၎င်းတို့၏ သက်ဆိုင်ရာ ဒေသန္တရမြို့နယ် စီမံကိန်းကော်မရှင်များက ရွေးချယ်စေလွှတ် ခြင်းဖြစ်သည်။ ခရိုင်ကောင်စီ အဖွဲ့ဝင် စုစုပေါင်း၏ ၆၀ ရာခိုင်နှုန်းဖြစ်သည်။
- ခြွင်းချက်။ အလွန်သေးငယ်ပြီး ကောင်စီအဖွဲ့ဝင် အလွန်နည်းသည့် ဒေသန္တရကောင်စီများတွင်မူ ရပ်ကွက်အဆင့်တွင် မဲဆန္ဒရှင်များက တိုက်ရိုက် ရွေးချယ်မှုမပြုတော့ဘဲ အချိုးကျစနစ်ဖြင့်သာ ရွေးကော်မရှင်တင်မြောက်သည်။

မဲပေးခွင့်သတ်မှတ်ချက်များ

အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး မဲဆန္ဒရှင်များအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ပြီးသည့် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသား အားလုံး မဲပေးခွင့်ရှိသည်။ မဲပေးသည့်အခါတွင်

* အသက် ၁၈ နှစ်ပြည့်ပြီး မဲဆန္ဒရှင်များအဖြစ် မှတ်ပုံတင်ပြီးသည့် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသားအားလုံး မဲပေးခွင့်ရှိသည်။ မဲပေးသည့်အခါတွင် မဲဆန္ဒရှင်သက်သေခံစာအုပ်ငယ်အား ပြသရသည်။ မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးစီသည် ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော ခရိုင်တစ်ခုအတွင်းတွင်သာ မှတ်ပုံတင်ရပြီး ဒေသန္တရရွေးကော်မရှင်များ၌ သက်ဆိုင်ရာခရိုင်အတွင်းရှိ သတ်မှတ်ထားသော မဲရုံ၌သာ မဲပေးခွင့်ရှိ

ပုံ- ၃ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုရာတွင် အသုံးပြုသည့် Zip- Zip Machine

မဲဆန္ဒရှင်သက်သေခံစာအုပ်ငယ်အား ပြသရသည်။ မဲဆန္ဒရှင်တစ်ဦးစီသည် ယင်းနှင့်သက်ဆိုင်သည်ဟု သတ်မှတ်ထားသော ခရိုင်တစ်ခုအတွင်းတွင်သာ မှတ်ပုံတင်ရပြီး ဒေသန္တရရွေးကော်မရှင်များ၌ သက်ဆိုင်ရာခရိုင်အတွင်းရှိ သတ်မှတ်ထားသော မဲရုံ၌သာ မဲပေးခွင့်ရှိသည်။ နိုင်ငံအဆင့်နှင့် စီရင်စု အဆင့် ရွေးကော်မရှင်များ၌ မဲဆန္ဒရှင်များသည် ၎င်းတို့မဲစာရင်းရှိရာ နေရာများတွင်သာ မဲပေးခွင့်ရှိ သော်လည်း အကယ်၍ အချို့သောအခြေအနေများ တွင် ၎င်းတို့အနေဖြင့် အဆိုပါသက်ဆိုင်ရာ မဲစာရင်း တွင် အမည်ပါရှိသည်ဟု သက်သေပြနိုင်ပါက အဆိုပါမဲပေးခရိုင်၏ပြင်ပတွင် မဲပေးခွင့်ပြုသည်။

မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းပြုစုခြင်း

၂၀၁၉ ခုနှစ် စာရင်းများအရ တောင်အာဖရိက နိုင်ငံတွင် မဲပေးခရိုင် ၂၂၉၃၃ ခန့်ရှိပြီး ယင်းခရိုင် တစ်ခုစီတွင် မဲရုံတစ်ရုံစီရှိသည်။ မဲပေးခရိုင်များအား ရွေးကော်မရှင်လုပ်ငန်းများ ထိရောက်အကျိုးရှိစွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရေးအတွက် ဖွဲ့စည်းသတ်မှတ်ထား ခြင်းဖြစ်သည်။ မြို့ပေါ်ရှိ မဲပေးခရိုင်များအား ခရိုင် တစ်ခုလျှင် ၇ ဒသမ ၅ ကီလိုမီတာ (၄ ဒသမ ၇ မိုင်) အတွင်း၌ လူဦးရေ ၃၀၀၀ ခန့်ဖြင့် သတ်မှတ်ရေးဆွဲ ပြီး ကျေးလက်ဒေသများရှိ မဲပေးခရိုင်များအား ၁၀ ကီလိုမီတာ (၆ ဒသမ ၂ မိုင်) အတွင်း၌ လူဦးရေ ၁၂၀၀ ခန့်ဖြင့် ရေးဆွဲသတ်မှတ်သည်။ မဲပေးခရိုင် များ ရေးဆွဲသတ်မှတ်မှုကို ရွေးကော်မရှင်မရှင်၏ နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ရေးဦးစီးဌာန (Delimitation Directorate) က ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်ပြီး ရွေးကော်မရှင်များ မကျင်းပမီအချိန်တွင် ယင်းတို့ အား သုံးသပ်ပြင်ဆင် ရေးဆွဲသတ်မှတ်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်သည်။

သက်ဆိုင်ရာမဲပေးခရိုင်၏ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် အမည်ပါမှသာ ရွေးကော်မရှင်တွင် မဲပေးခွင့်ရှိသည်။ မဲစာရင်းတွင် ပါဝင်ရန်အတွက်

- ဘားကုဒ်ပါသည့် သက်သေခံစာအုပ် အစိမ်းရောင် (၁၉၈၆ ခုနှစ်မှ စတင် ထုတ်ပေးခဲ့သည်) သို့မဟုတ် ယာယီ သက်သေခံစာရွက်စာတမ်း အထောက်

အထားရှိရသည်။
- အများပြည်သူမဲဆန္ဒရှင်မှတ်ပုံတင်ရေးနေ့ (Public Registration Day) နေ့တွင် မဲရုံသို့ သွားရောက်ပြီး သို့မဟုတ် ပုံမှန် ရုံးဖွင့်ရက်များတွင် မြို့နယ်ရွေးကော်မရှင်များ၌ လည်းကောင်း အဆိုပါနေရာဒေသ တွင် နေထိုင်ကြောင်း ပုံစံဖြည့်သွင်းရသည်။
- မဲပေးခရိုင်တစ်ခုစီတွင် အထူးစက်တစ်လုံး (Special Machine) Zip-Zip Machine ထားရှိသည်။ ယင်းစက်တွင် သက်ဆိုင်ရာ မဲဆန္ဒရှင်၏ ဘားကုဒ်ပါသည့် သက်သေခံ စာအုပ် အစိမ်းရောင်အား စကင် (Scan) ဖတ်ပြီးနောက် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်၏ အမည် နှင့် သက်သေခံ နံပါတ်များအား မဲစာရင်း တွင် ထည့်သွင်းရန် အလိုအလျောက် မှတ်တမ်းသွင်းသည်။
- အဆိုပါအထူးစက်သည် မဲရုံတွင် မဲဆန္ဒရှင် အဖြစ် မှတ်ပုံတင်ပြီးကြောင်း စတစ်ကာ တစ်ခုကို ပရင့် (Print) ထုတ်ပေးမည်ဖြစ် ပြီး အဆိုပါစတစ်ကာအား မဲဆန္ဒရှင်၏ သက်သေခံစာအုပ်တွင် ကပ်ထားပေးမည် ဖြစ်သည်။

တောင်အာဖရိက ရွေးကော်မရှင်မရှင်သည် တစ်နိုင်ငံလုံးရှိ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကို ကွန်ပျူတာစနစ် ဖြင့် ပြုစုထိန်းသိမ်းထားရှိသည်။ အကယ်၍ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းတွင် မှတ်ပုံတင်စာရင်းသွင်းပြီးသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးသည် ထပ်မံ၍ အမည်စာရင်းပေးသွင်း လာပါက ၎င်း၏ ယခင်အချက်အလက်များ ကွန်ပျူတာပေါ်တွင် အလိုအလျောက်ပေါ်ထွက်လာ မည် ဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ ဖြစ်ပွားခဲ့လျှင် အဆိုပါ ကွန်ပျူတာစနစ်က ယခင်မှတ်တမ်းအဟောင်းရှိ မဲပေးခရိုင်တွင် မှတ်ပုံတင်စာရင်းသွင်းထားမှုအား ပယ်ဖျက်ပြီး အချက်အလက်အသစ်များဖြင့် ထပ်မံ စာရင်းသွင်းမည် ဖြစ်သည်။

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ

၁၉၉၁ ခုနှစ်တွင် အသားအရောင်ခွဲခြားမှုကို ဆန့်ကျင် တွန်းလှန်နေသော ခေါင်းဆောင်များနှင့် အစိုးရအကြား ငြိမ်းချမ်းရေးသဘောတူညီချက်အရ အခွင့်အရေးပေးထားသော ကြားဖြတ်ဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေတစ်ခုကို ရေးဆွဲခဲ့ပြီး ၁၉၉၄ ခုနှစ် ဧပြီလ (၂၇) ရက်နေ့တွင် စတင်အသက်ဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ်တွင် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာ ညီလာခံမှ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေဆိုင်ရာတရားရုံး နှင့် ပတ်သက်သော အချက်အလက်များကို ထပ်မံ ဖြည့်စွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ (၄) ရက်နေ့တွင် ပြင်ဆင်ထားသော ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေသည် စတင်အသက်ဝင်လာခဲ့သည်။

(ဆက်လက်ဖော်ပြပါမည်)

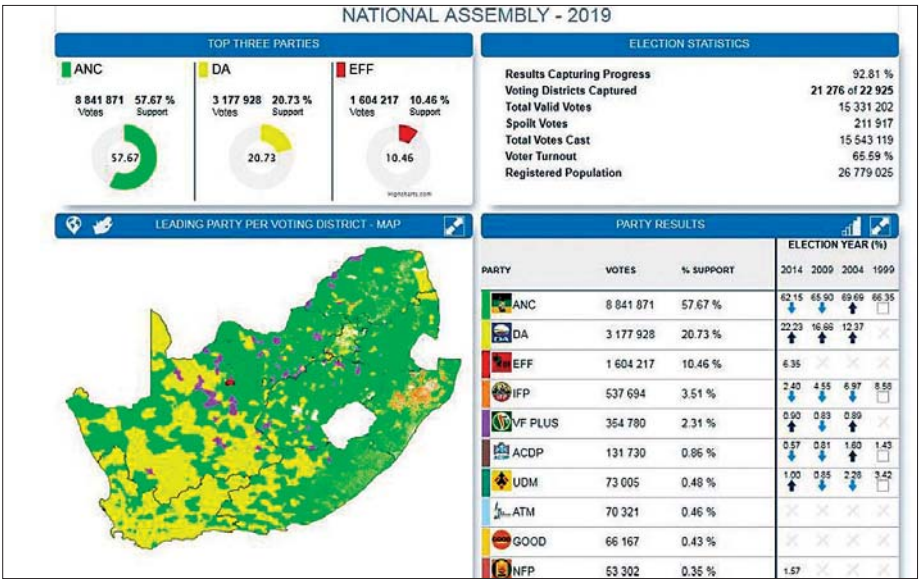
ဥပဒေပြုရေးဆိုင်ရာ လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအပေါ် လေ့လာခြင်း

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ

မေ့ဖတ်လိ

(ယမန်နေ့မှအသက်)

၁၉၀၈ ခုနှစ်တွင် ဗြိတိသျှတို့မှ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ခွင့်ကို ခွင့်ပြုခဲ့ပြီး ၁၉၀၉ ခုနှစ် အက်ဥပဒေ ကို ပြဋ္ဌာန်း၍ အုပ်ချုပ်ရေးကို စတင်ခဲ့သည်။ ဗြိတိသျှ တို့၏ ယခင်ကိုလိုနီနယ်လောင်းများဖြစ်သော ‘ကိုတ်’ နှင့် ‘နေတယ်’ ဒေသ၊ ‘ဘိုးအား’ နယ်မြေများ ဖြစ်သော ‘အောရီနို ဖရီးစတိတ်’ နှင့် ‘ထရန်နီ ဗယ်’ တို့ကိုပေါင်းစု၍ တောင်အာဖရိကပြည်ထောင်စုနိုင်ငံ တည်ထောင်ခဲ့သည်။ ၁၉၀၉ ခုနှစ် အက်ဥပဒေသည် တောင်အာဖရိကပြည်ထောင်စု (Union of South Africa) ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ၏ အရင်းအမြစ် ဖြစ်ခဲ့သည်။ ၎င်းဥပဒေကို ဗြိတိသျှပါလီမန်မှ ပြဋ္ဌာန်း ခြင်းဖြစ်သည်။ အဆိုပါ ဥပဒေအရ အင်္ဂလန်ဘုရင်မ ကြီးသည် နိုင်ငံ၏အကြီးအကဲ ဖြစ်သည်။ အစိုးရ အဖွဲ့၏ အကြီးအကဲမှာ ဝန်ကြီးချုပ် ဖြစ်သည်။ ၁၉၂၁ ခုနှစ်တွင် ၎င်းဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းပြီး တောင် အာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ အသစ်တစ်ခုကို ရေးဆွဲခဲ့သည်။ ဓနဟာယနိုင်ငံ များအဖွဲ့ဝင်အဖြစ်မှလည်း နုတ်ထွက်ခဲ့သည်။

ပုံ-၁ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ အမျိုးသားလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များ (၂၀၁၉ ခုနှစ်)

လွယ်များ စုပေါင်း၍ နှစ်နှစ်အတွင်း ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေအသစ်တစ်ခု ရေးဆွဲရမည် ဖြစ်သည်။

၁၉၉၄ ခုနှစ်တွင် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပခဲ့သည်။ ရွေးကောက်ပွဲတွင် အနိုင်ရရှိသော လွှတ်တော်နှစ်ရပ် မှ ရွေးကောက်ခံကိုယ်စားလှယ်များ စုပေါင်း၍ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအသစ် ရေးဆွဲခြင်းကို နှစ်နှစ်အတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် သမ္မတ နယ်ဆင် မင်ဒဲလားမှ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအသစ်ကို အတည်ပြု ကြေညာခဲ့သည်။ ၁၉၉၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၄ ရက်နေ့တွင် ယာယီဖွဲ့စည်းပုံ အခြေခံဥပဒေကို ဖျက်သိမ်း၍ ဖွဲ့စည်းပုံအသစ် စတင်အသက်ဝင်ခဲ့သည်။ ၁၉၉၆ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံကို တောင်အာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေဟုခေါ်ဆိုပြီး ယနေ့အချိန်အထိ ပြင်ဆင်မှု ပေါင်း (၁၇) ကြိမ် ပြုလုပ်ခဲ့သည်ကို တွေ့ရသည်။ ၎င်းဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ လွှတ်တော်နှစ်ရပ် စနစ်ကို ကျင့်သုံးပြီး အမျိုးသားလွှတ်တော် (National Assembly - အောက်လွှတ်တော်) ကို ပြည်သူများမှ တိုက်ရိုက် ရွေးကောက်တင်မြောက်၍ အမျိုးသားစီရင်စုကောင်စီလွှတ်တော် (National Council of Provinces - အထက်လွှတ်တော်) ကို သက်ဆိုင်ရာ စီရင်စုလွှတ်တော်များမှ ရွေးချယ်ပေး သည့် စနစ်ဖြစ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲနေ့၊ မဲပေးခြင်းနှင့် မဲရေတွက်ခြင်း

မဲပေးရာတွင် မဲဆန္ဒရှင်အမည်စာရင်းရှိရာ မဲပေးခရိုင်အတွင်းရှိ မဲရုံတွင်သာ မဲပေးခွင့်ရှိသည်။ အကယ်၍ မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းရှိရာ မဲပေးခရိုင်ပြင်ပရှိ မဲရုံတွင် မဲပေးလိုပါက မည်သည့်မဲရုံမဆို အမျိုးသား

လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲအတွက်သာ မဲပေးနိုင်ပြီး စီရင်စုရွေးကောက်ပွဲများအတွက် ဆန္ဒမဲပြုခွင့်မရှိပါ။ နိုင်ငံပြင်ပရောက် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသားများ အနေဖြင့် သတ်မှတ်ထားသည့် ရက်များတွင် သက်ဆိုင်ရာနိုင်ငံများရှိ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသံရုံး များ၌ မဲပေးနိုင်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲရုံများအား နံနက် ၇ နာရီတွင် စတင်ဖွင့်လှစ်ပြီး ည ၉ နာရီတွင် မဲရုံပိတ် သည်။ မဲပေးရာတွင် ဆန္ဒမဲပြုသူအား သက်သေခံ စာအုပ်နှင့် တိုက်ဆိုင်စစ်ဆေးပြီး မှန်ကန်မှသာ မဲပေးခွင့်ပြုသည်။ မဲပေးခွင့်ရရှိသူ၏ သက်သေခံ စာအုပ်၏ ဒုတိယစာမျက်နှာတွင် မဲပေးပြီးကြောင်း တံဆိပ်တုံးရိုက်နှိပ်ပြီး မဲဆန္ဒရှင်၏ လက်မအား လည်း ကြာရှည်ခံမင်ဖြင့် သုတ်လိမ်းအမှတ်အသား ပြုသည်။ မသန်စွမ်းမဲဆန္ဒရှင်များအနေဖြင့် မဲပေးရာ တွင် မဲရုံ၌ ကူညီပေးရန် ၎င်းတို့ဆန္ဒရှိသည့် ပုဂ္ဂိုလ် တစ်ဦးအား ရွေးချယ်နိုင်သည်။

မသန်စွမ်းမဲဆန္ဒရှင်များ မဲပေးနိုင်ရန် မဲရုံမှူးက ကူညီပေးနိုင်သော်လည်း မတူညီသောပါတီ နှစ်ပါတီမှ ကိုယ်စားလှယ် နှစ်ဦးရှေ့မှောက်တွင်သာ ဆောင်ရွက်ခွင့်ရှိသည်။ မှားယွင်းစွာ ရေးခြစ်မိသော ဆန္ဒမဲလက်မှတ်အား မဲပေးအတွင်း သို့မဟုတ် မဲရုံမှူး ထံတွင် မဲလက်မှတ်အသစ်ဖြင့် ပြန်လည်လဲလှယ်နိုင် သည်။ လဲလှယ်ပေးလိုက်သည့် အသုံးပြုရေခြစ်ပြီး သား မဲလက်မှတ်များအား ပယ်မဲအဖြစ် သတ်မှတ် သိမ်းဆည်းသည်။ မဲရုံပိတ်ပြီးချိန်တွင် မဲရုံများ၌ပင် နိုင်ငံရေးပါတီမှ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ရပ်ကွက်အဆင့် တစ်သီးပုဂ္ဂလ ကိုယ်စားလှယ်လောင်း၏ ကိုယ်စားလှယ်များ၊ ရွေးကောက်ပွဲလေ့လာသူများ၏ ရှေ့မှောက်တွင် မဲများရေတွက်သည်။ မဲရလဒ်စင်တာ (Results Centres) များ ထားရှိပြီး ရလဒ်များအား ကြေညာပေးသည်။

ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် (Independent Electoral Commission of South Africa - IEC)

ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အား အဖွဲ့ဝင် ၁၆ဦး ဖြင့်ဖွဲ့စည်းပြီး တစ်ဦးမှာ တရားသူကြီးဖြစ်ရသည်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အက်ဥပဒေအရ ကော်မရှင် အဖွဲ့ဝင်များသည် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံသား ဖြစ်ရ ပြီး နိုင်ငံရေးပါတီတစ်ခုခု၏ အထင်ကရပုဂ္ဂိုလ် မဖြစ်ရပေ။ အဖွဲ့ဝင်များအား အမျိုးသားလွှတ်တော်ရှိ Inter-Party Committee က တင်သွင်းသည့် အမည် စာရင်းအပေါ် သမ္မတက အတည်ပြုခန့်အပ်ခြင်း ဖြစ်သည်။ ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး၏ သက်တမ်း

မှာ ခုနှစ်နှစ်ဖြစ်ပြီး လိုအပ်ပါက လွှတ်တော်၏ အကြံပြု ချက်ဖြင့် သမ္မတက ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်၏ သက်တမ်း ကို တိုးမြှင့်နိုင်သည်။ အရည်အချင်းပျက်ယွင်းခြင်း၊ မမှန်မကန်ပြုကျင့်ခြင်း စသည့် အကြောင်းပြချက် များဖြင့် လွှတ်တော်၏ အတည်ပြုချက်ရယူကာ သမ္မတက ကော်မရှင်အဖွဲ့ဝင်များအား ရာထူးမှ ထုတ်ပယ်နိုင်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင် ဥက္ကဋ္ဌအား ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်ကပင် အဖွဲ့ဝင် များအနက်မှ ရွေးချယ်ခန့်အပ်သည်။

လွှတ်လပ်ပြီး အမှီအခိုကင်းသည့် ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် (Independent Electoral Commission of South Africa - IEC) အား တောင်အာဖရိက ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေအရ ဖွဲ့စည်းထားခြင်းဖြစ် သည်။ ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ အဓိက ကတိကဝတ်များမှာ အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများ၊ စီရင်စုလွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲ များနှင့် မြူနီစီပယ်လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများကို လွှတ်လပ်ပြီးတရားမျှတသည့် ရွေးကောက်ပွဲများ အဖြစ် ကျင်းပပေးရန်၊ ယင်းရွေးကောက်ပွဲများ၏ ရလဒ်များ ထုတ်ပြန်ကြေညာပေးရန်နှင့် တစ်နိုင်လုံး အဆင့် မဲဆန္ဒရှင်စာရင်းကို ပြုစုထိန်းသိမ်းရန် ဖြစ်သည်။

အဆိုပါကတိကဝတ်များအပြင် နိုင်ငံရေးပါတီ များ မှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ရန်၊ နိုင်ငံရေး ပါတီများနှင့် ဆက်သွယ်ဆက်ဆံရေး၊ ပူးပေါင်းရေးကို ဆောင်ရွက်ရန်၊ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ သုတေသန လုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် မြှင့်တင်ရန်၊ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့် နားလည် တတ်ကျွမ်းမှု တိုးတက်စေရေးမြှင့်တင်ဆောင်ရွက် ရန်၊ ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာဥပဒေများကို စဉ်ဆက် မပြတ် ပြန်လည်သုံးသပ်ရန်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ ဥပဒေများအား အဆိုပြုတင်သွင်းရန်၊ မဲဆန္ဒရှင် အသိပညာပေးလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ရန်၊ ရွေးကောက်ပွဲရလဒ်များအား လုံးကို ခုနှစ်ရက်အတွင်း ကြေညာနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်ရန်၊ ရွေးကောက်ပွဲ အငြင်းပွားမှုများအား ဖြေရှင်းရန်၊ ရွေးကောက်ပွဲ ကျင်းပချိန်တွင် လိုအပ်လာပါက အဆင့်ဆင့်သော အစိုးရယန္တရားတွင် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေသူများ အား သင့်လျော်သကဲ့သို့ အဆိုပြုတာဝန်ပေးအပ်ရန် အစရှိသည့် တာဝန်များလည်းရှိသည်။

ရွေးကောက်ပွဲတရားရုံးကို ရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အက်ဥပဒေအရဖွဲ့စည်းပြီး ကော်မရှင်၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များကို သုံးသပ်စိစစ်ရန်နှင့် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာ အငြင်းပွားမှုများနှင့်စပ်လျဉ်း ၍ တရားရုံးများ၏ ဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် နောက်ဆုံး အယူခံတင်သွင်းနိုင်ရန် ဖြစ်သည်။ ရွေးကောက်ပွဲ တရားရုံးသည် တရားလွှတ်တော်ချုပ် နှင့် အဆင့်အတန်းတူညီပြီး ရွေးကောက်ပွဲတရားရုံး အဖွဲ့ဝင်များအား Judicial Services Commission ၏ အကြံပြုမှုဖြင့် သမ္မတက အတည်ပြုခန့်အပ်သည်။

ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်၏ အောက်တွင် စီရင်စု ကိုးခု၌ စီရင်စုရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်အဖွဲ့ ခွဲများ ကို ဖွဲ့စည်းထားသည်။ စီရင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင် အဖွဲ့ခွဲတစ်ခုလျှင် စီရင်စုရွေးကောက်ပွဲ အရာရှိ (Provincial Electoral Officer - PEO) က ဦးဆောင်သည့် ရုံးအဖွဲ့ရှိပြီး စီရင်စုရွေးကောက်ပွဲ ကော်မရှင်အဖွဲ့ခွဲများက မြူနီစီပယ်ရွေးကောက်ပွဲ အရာရှိချုပ်များ (Municipal Electoral Officer) ၏ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအား ကြီးကြပ်သကဲ့သို့ သက်ဆိုင်ရာပြည်နယ်အတွင်းရှိ ရွေးကောက်ပွဲများ အပါအဝင် ရွေးကောက်ပွဲဆိုင်ရာစီမံကိန်းများအား စီမံခန့်ခွဲသည်။

၁၉၉၃ ခုနှစ်တွင် တောင်အာဖရိကသမ္မတနိုင်ငံ ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေ သို့မဟုတ် ယာယီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ပြဋ္ဌာန်းပြီး ၁၉၈၄ ခုနှစ် ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကို ဖျက်သိမ်းခဲ့သည်။ ယာယီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံ ဥပဒေအရ အသားအရောင်ခွဲခြားမှုကို အဆုံးသတ်စေခဲ့သည်။ နိုင်ငံသား အခွင့်အရေး၊ လစ်ဘရယ်ဒီမိုကရေစီ စသည်တို့ကို စတင်မိတ်ဆက်ခဲ့ သည်။ ယာယီဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေတွင် လွှတ်တော်နှစ်ရပ်စနစ်ကို ပြောင်းလဲကျင့်သုံးခဲ့

စာမျက်နှာ ၂၁ မှ

ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါဟာ ဗီအေမျိုးမျိုးပြောင်းလဲပြီး မိမိတို့ပတ်ဝန်းကျင်မှာ ရှိနေဦးမယ့် အရာပုံဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့်လည်း ကာကွယ်ရေး၊ ထိန်းချုပ်ရေး နဲ့ ကုသရေးလုပ်ငန်းစဉ်တွေကို စဉ်ဆက်မပြတ် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွားကြရမှာ ဖြစ်ပါတယ်။ ပြည်သူတွေကို ကိုဗစ်နဲ့အတူ ယှဉ်တွဲနေထိုင်ရမယ့် နယူးနော်မယ်လိုက်စ် (New Normal Life) ကို အသားကျစေဖို့ ကျန်းမာရေးအသိပညာတွေ မျှဝေတာ၊ ကာကွယ်ဆေးမဖြစ်မနေ ထိုးနှံတာနဲ့အတူ ပူးပေါင်းကာကွယ်တာစတဲ့ အသိပညာတွေကို နိုင်ငံတော်က ဖြန့်ဝေပေးလျက်ရှိတာကိုလည်း အမြဲ မပြတ် နားစွင့်နေကြဖို့နဲ့ လိုက်နာကြဖို့လိုအပ်ပါတယ်။ ထို့အတူ ကိုဗစ်-၁၉ ကို ရင်ဆိုင်နေရချိန်နဲ့အပြိုင် တိုင်းပြည်ရဲ့ စီးပွားရေး၊ ပြည်သူ့လူထုရဲ့ လူမှုစီးပွား ဘဝများ မနိမ့်ကျစေရေးအတွက်လည်း နိုင်ငံတော် အစိုးရ၊ ပြည်သူ့နဲ့ အသင်းအဖွဲ့များအားလုံးက ဝိုင်းဝန်းကြိုးပမ်းကြခြင်းဖြင့် ကြိုးပမ်းသွားကြဖို့အတွက် လူတစ်ဦးချင်းမှအစပြု၍ ပူးပေါင်းပါဝင် ကြပါစို့လို့ တိုက်တွန်းလိုက်ရပါတော့တယ်။ ။

◆ အနယ်နယ်အရပ်ရပ်မှာ ကိုဗစ်ရောဂါဒဏ်ကို ပြင်းပြင်းထန်ထန်ခံစားရတဲ့ မိသားစုတွေကိုလည်း နိုင်ငံတော်က ထောက်ပံ့တာတွေအပြင် ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ ပရဟိတလူငယ်များ၊ ပြည်သူများရဲ့အင်အားနဲ့ တတ်စွမ်း သမျှ ကူညီပေးမှုတွေကလည်း ကိုဗစ်တတိယလှိုင်းကို ကျော်ဖြတ်ဖို့ အတွက် အင်အားတွေပံ့ပိုးပေးရပါမယ်။ ပြည်သူတွေရဲ့ ကျန်းမာရေး အတွက် မနေမနားတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တဲ့ ဆရာဝန်များ၊ သူနာပြု များနဲ့ ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ၊ ကြက်ခြေနီတပ်ဖွဲ့ဝင်များ၊ လူမှုရေး အသင်းအဖွဲ့များအားလုံးရဲ့ စောင့်ရှောက်ပေးမှုကြောင့်လည်း မိမိတို့ ပြည်သူများ ကိုဗစ်-၁၉ တတိယလှိုင်း အမြင့်ဆုံးအခြေအနေ လျော့ကျလာခဲ့တာပဲ မဟုတ်ပါလား

ပုဗ္ဗသီရိမြို့နယ်ရှိ ခုတင်(၅၀) ပြည်သူ့ဆေးရုံ၌ ကိုဗစ်-၁၉ စမ်းသပ်စစ်ဆေးပေးလျက်ရှိ

ပုဗ္ဗသီရိ ဩဂုတ် ၂၈

ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ နေပြည်တော် ပုဗ္ဗသီရိမြို့နယ် ခုတင် (၅၀) ဆုံ ပြည်သူ့ ဆေးရုံ၌ ယနေ့နံနက်ပိုင်းက ပုဗ္ဗသီရိမြို့နယ်အတွင်းရှိ စားသောက်ဆိုင် ဝန်ထမ်းများ၊ ပရဟိတအဖွဲ့များနှင့် ပြည်သူများအား ကိုဗစ်-၁၉ ရှိ၊ မရှိ စစ်ဆေး ပေးကြောင်း သိရသည်။ ထိုသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ပုဗ္ဗသီရိမြို့နယ် ပြည်သူ့ဆေးရုံအုပ်ကြီး ဒေါက်တာသိမ့်သိမ့်ထွေးနှင့် ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများက မြို့နယ်အတွင်းရှိ

စားသောက်ဆိုင်ဝန်ထမ်းများ၊ ပရဟိတအဖွဲ့များနှင့် ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာနေ ပြည်သူများအား ကိုဗစ်-၁၉ စမ်းသပ်စစ်ဆေးရန် နှာခေါင်းတို့ဖတ် နမူနာရယူ စစ်ဆေးခြင်းများ ဆောင်ရွက်သည်။ ထိုသို့စစ်ဆေးခြင်းများကို ဩဂုတ် ၂၈ ရက်မှ စက်တင်ဘာ ၂ ရက်အထိ နေ့စဉ် နံနက် ၉ နာရီမှ မွန်းတည့် ၁၂ နာရီအထိ လည်းကောင်း၊ မွန်းလွဲ ၁ နာရီမှ ညနေ ၃ နာရီအထိ လည်းကောင်း စစ်ဆေး ပေးမည်ဖြစ်ပြီး မြို့နယ်အတွင်းရှိ ပြည်သူများ ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါသံသယရှိပါက လာရောက်စစ်ဆေးနိုင်ကြောင်း သိရသည်။ မျိုးသီဟ (ပြန်/ဆက်)

ချစ်သက်လယ်(ပြန်/ဆက်)

စာမျက်နှာ ၂၄ မှ

ကျင်းပပြီးစီးခဲ့သည့် ရွေးကောက်ပွဲများ

၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်တွင် Union of South Africa ကို တည်ထောင်ခဲ့ပြီးနောက် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ တွင် လွှတ်တော်ရွေးကောက်ပွဲများအား ယင်းနှစ်မှ စတင်ပြီးကျင်းပခဲ့သည်။ လွှတ်တော် နှစ်ရပ်ရှိခဲ့ပြီး ဘုရင် သို့မဟုတ် ဘုရင်မ၊ ဆီးနိတ်လွှတ်တော်နှင့် အောက်လွှတ်တော် ပါရှိသည်။ Parliament of the Union of South Africa အဖြစ် လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ (၁၂) ကြိမ်အား ၁၉၁၀ ပြည့်နှစ်မှ ၁၉၅၈ ခုနှစ်အတွင်းတွင် လည်းကောင်း၊ Parliament of the Republic of South Africa လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ ကိုးကြိမ်အား ၁၉၆၁ ခုနှစ်မှ ၁၉၈၉ ခုနှစ်အတွင်းတွင်လည်းကောင်း၊ Democratic Parliament of South Africa အဖြစ် လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ ခြောက်ကြိမ်အား ၁၉၉၄ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၉ ခုနှစ်အတွင်းတွင်လည်းကောင်း အသီးသီး ကျင်းပခဲ့သည်။ (၂၇) ကြိမ်မြောက် တောင်အာဖရိက လွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲများကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် မေလ ၈ ရက်နေ့တွင် ကျင်းပခဲ့ပြီး African National Congress ပါတီက မဲအများဆုံးရရှိခဲ့သည်။

၂၀၁၉ ခုနှစ် တောင်အာဖရိကလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ

၂၀၁၉ ခုနှစ်မေလ ၈ ရက်နေ့တွင် တောင်အာဖရိက အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကို ကျင်းပခဲ့ပြီး သမ္မတ၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်နှင့် စီရင်စုတစ်ခုစီအတွက် စီရင်စု လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ရွေးကောက်တင်မြောက်ခဲ့သည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ရွေးကောက်ပွဲအတွက် မဲဆန္ဒရှင် စာရင်းများ ပြုစုနိုင်ရန် ၂၀၁၈ ခုနှစ် မတ်လ ၁၀ ရက် နေ့နှင့် ၁၁ ရက်နေ့တွင်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဇန်နဝါရီလ ၂၆ ရက်နေ့နှင့် ၂၇ ရက်နေ့များတွင် လည်းကောင်း မဲရုံများကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပြီး မဲဆန္ဒရှင်

အသစ်များအား လက်ခံစာရင်းသွင်းခြင်း၊ မူလမဲ ဆန္ဒနယ်မှ အခြားမဲဆန္ဒနယ်သို့ ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်သူ များအား မဲစာရင်းတွင် ပြင်ဆင်ဖြည့်သွင်းခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထို့ကြောင့် မဲဆန္ဒရှင်အသစ် ၁၃၃၀၀ သန်းကျော်ကို မဲဆန္ဒရှင်များအဖြစ် မှတ်ပုံ တင်စာရင်းသွင်းနိုင်ခဲ့ပြီး စုစုပေါင်း မဲဆန္ဒရှင် ၂၆၇၇၉၂၁ ဦး ရှိလာခဲ့သည်။ နိုင်ငံပြင်ပရှိမဲဆန္ဒရှင်များ မှတ်ပုံတင်စာရင်း သွင်းခြင်းကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလ ၁ ရက် နေ့မှ ၄ ရက်နေ့အထိ အခြားနိုင်ငံများရှိ တောင်အာဖရိကသံရုံး ၁၂၀ တွင် ဆောင်ရွက်ခဲ့ရာ ၂၀၅၃၂ ဦး လာရောက်လျှောက်ထားခဲ့ပြီး ၂၉၃၃၄ ဦးအား မဲစာရင်းတွင် အတည်ပြုထည့်သွင်းနိုင်ခဲ့ သည်။ နိုင်ငံပြင်ပတွင် ဆန္ဒမဲပေးခြင်းကို ယင်းသံရုံး ၁၂၀ နှင့် ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၂၇ ရက်နေ့၌ ကျင်းပပြုလုပ်ခဲ့ပြီး အဆိုပါဆန္ဒမဲများကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် မေလ ၈ ရက်နေ့တွင် ပြည်တွင်းဆန္ဒမဲများနှင့် အတူ ရေတွက်ခဲ့သည်။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံတွင် အိမ်ထောင်ရေးများ၊ နာမကျန်းသူများ၊ မသန်စွမ်းမဲဆန္ဒရှင်များ၊ ကိုယ်ဝန် ဆောင်များ၊ ရွေးကောက်ပွဲနေ့တွင် မဲရုံသို့လာရောက် မဲပေးနိုင်ခြင်းမရှိသည့် မဲဆန္ဒရှင်များအား အထူးမဲ ပေးချိန် (Special Vote Phase) သတ်မှတ်ထားရှိ ပြီး မဲပေးခွင့်ပြုရာ ၂၀၁၉ ခုနှစ် အထွေထွေ ရွေးကောက်ပွဲအတွက် အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်များအား စာရင်းသွင်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းကို ၂၀၁၉ ခုနှစ် ဧပြီလ ၄ ရက်နေ့မှ ၁၈ ရက်နေ့အထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ မဲဆန္ဒရှင်ပေါင်း ၇၇၀၀၀ ကျော် မှတ်ပုံတင်စာရင်း ပေးသွင်းခဲ့ကြပြီး တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ ခရစ်ယာန် ဂိုဏ်းချုပ် Desmond Tutu အပါအဝင် အထူးမဲ ကြိုတင်ပေးသူများသည် မေလ ၆ ရက်နေ့တွင် မဲပေးခဲ့ကြသည်။ ရွေးကောက်ပွဲကျင်းပသည့် ၂၀၁၉ ခုနှစ် မေလ ၈ ရက်နေ့တွင် တစ်နိုင်ငံလုံး၌ မဲရုံပေါင်း ၂၂၉၂၅ ရုံ

၌ မဲဆန္ဒရှင်ပေါင်း ၁၅၅၄၃၁၉၂ ဦး လာရောက်မဲပေးခဲ့ ရာ မဲပေးမှုရာခိုင်နှုန်းမှာ ၆၅ ဒသမ ၅၉ ဖြစ်သည်။ မဲပေးခြင်းကို နံနက် ၇ နာရီတွင် စတင်ခဲ့ပြီးနောက် ည ၉:၀၀ နာရီ မဲရုံများပိတ်ပြီးချိန်၌ ဆန္ဒမဲများကို မဲရုံများ၌ပင် ရေတွက်ခဲ့ပြီး African National Congress (ANC) ပါတီက အမျိုးသားလွှတ်တော် ရွေးကောက်ပွဲ၌ ဆန္ဒမဲ ၅၇ ဒသမ ၆၇ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် လည်းကောင်း၊ စီရင်စုလွှတ်တော်ကိုးခုအနက် ရှစ်ခု ၌လည်းကောင်း အနိုင်ရရှိခဲ့သည်။ ၂၀၁၉ ခုနှစ် အထွေထွေရွေးကောက်ပွဲကျင်းပချိန်၌ KwaZulu-Natal ရှိ မြို့နယ်ပယ်သုံးခုတွင် လူတစ်ဦးတည်းက မဲနှစ်ကြိမ်လားပေးသူ ၁၉ ဦးရှိခဲ့သဖြင့် အရေးယူ ဆောင်ရွက်မှုများပြုလုပ်ခဲ့သည်။

နိဂုံး

တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၌ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၏ ဒီမိုကရေစီနည်းကျ တာဝန်ယူမှုနှင့် ကိုယ်စားပြုမှုအသက်ဝင်မှုအား မည်သို့မည်ပုံ မြှင့်တင်နိုင်မည်ဆိုသည်ကို ဆက်လက်အငြင်းပွားနေဆဲဖြစ်ပြီး လက်ရှိအချိန် ကာလအထိ နိုင်ငံအတွင်းရှိ အဓိကနိုင်ငံရေးပါတီကြီး များအားလုံးသည် အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ကို ထောက်ခံနေကြဆဲဖြစ်သည်။ List PR စနစ်သည် မြေမျက်နှာသွင်ပြင် ပထဝီဝင်ဒေသအလိုက် ကိုယ်စားပြုခွင့် လုံလောက်စွာရရှိမှု မရှိဟူသည့် ဝေဖန်မှုများကြောင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတက ယခင်ဒီမိုကရက်တစ်ပါတီ ခေါင်းဆောင် ဟောင်းဖြစ်သူ ဖရက်ဒရစ်ဗွန်ဒိုင်း စလက်ဘတ် ဦးဆောင်ပြီး ရွေးကောက်ပွဲကော်မရှင်မှ ကိုယ်စား လှယ်များလည်းပါရှိသည့် ၁၂ ဦးပါ အဖွဲ့ တစ်ဖွဲ့ကို တာဝန်ပေးအပ်ဖွဲ့စည်းကာ ရွေးကောက်ပွဲစနစ်များ ကို သုံးသပ်စေခဲ့သည်။ တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ အနေဖြင့် List PR စနစ်ကိုပင် ဆက်လက် ကျင့်သုံး သင့်သော်လည်း နှစ်ဆင့်ခံစနစ်ကို ပြောင်းလဲ

ကျင့်သုံးရန် ယင်းအဖွဲ့က အဆိုပြုခဲ့သည်။ နှစ်ဆင့်ခံ စနစ်ဆိုသည်မှာ နိုင်ငံကို မဲဆန္ဒနယ် ၆၉ နယ်အဖြစ် ခွဲခြား၍ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် သုံးဦးမှ ခုနစ်ဦး အထိ ရွေးချယ်စေပြီး အမတ်နေရာ ၁၀၀ ကို အမျိုးသား လွှတ်တော် အစားထိုးအမတ်နေရာများအဖြစ် ထားရှိ စေခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် တောင်အာဖရိကနိုင်ငံ၌ ယနေ့အချိန်အထိ ပြောင်းလဲကျင့်သုံးမှု မရှိသေးဘဲ အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်အား ဆက်လက်ကျင့်သုံး လျက်ရှိသဖြင့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများစွာ နေထိုင်လျက်ရှိပြီး မတူညီသော ယဉ်ကျေးမှု၊ ကိုးကွယ်မှုဘာသာနှင့် ဘာသာစကားများမှာလည်း လွန်စွာကွဲပြားသော်လည်း ဒီမိုကရေစီနည်းကျ ရွေးကောက်ပွဲများကို အချိုးကျကိုယ်စားပြုစနစ်ဖြင့် ကျင်းပဆောင်ရွက်ခဲ့မှုများအား သိရှိလေ့လာနိုင်ရန် ရေးသားတင်ပြအပ်ပါသည်။ ။

- ကျမ်းကိုး
- <https://www.elections.org.za/content/Elections/Election-types/>
  - <https://www.eisa.org/wep/souiec.htm>
  - https://en.m.wikipedia.org/wiki/Elections_in_South_Africa
  - https://en.m.wikipedia.org/wiki/South_Africa
  - <https://nationalgovernment.co.za/units/view/55/electoral-commission-iec-of-south-africa>
  - <https://www.etu.org.za/toolbox/docs/govern/elections.html>
  - https://en.m.wikipedia.org/wiki/2019_South_African_general_election
  - <https://pmg.org.za/committee-meeting/17384/>